

Poslovno poročilo Zavoda za raziskovanje in razvijanje alternativnih praks so.p., Beltinci za leto 2020

1. Zavod za raziskovanje in razvijanje alternativnih praks so.p., Beltinci je socialno podjetje, ki med svoje prioritete šteje dejavnosti iz ekološkega, socialnega in trajnostno naravnega razvoja. Konec leta 2013 smo se mladi, ki nam ni bilo vseeno za našo lokalno skupnost in smo želeli prispevati k izboljšanju socialnega, ekološkega in trajnostnega razvoja le- te ustanovili zasebni zavod ZRIRAP so.p., Beltinci. Ekipa od samega začetka vključuje mlade izobražence iz socialnega dela, politologije, zgodovine, agrarne ekonomike, ipd., obenem pa vseskozi sodelujemo s sorodnimi organizacijami in društvi, s katerimi si delimo skupne vrednote. S svojim delovanjem želimo povečati socialno vključenost ranljivih ciljnih skupin, pomen samooskrbe in ekološke pridelave ter ponuditi izdelke z dodano vrednostjo.

Danes med svojo glavno dejavnost štejemo "Eko vrt Beltinec", ki smo ga vzpostavili na območju nekdanje vrtnarije, ki je nekoč pripadala beltinskim grofom. S skupnimi močmi zaposleni in prostovoljci obujemo ta nekoč pomemben segment kraja in ga urejamo kot ekološki zeliščni in zelenjadarski vrt na način, ki je v korist celotni skupnosti. Poleg vrta imamo v obdelavi še ekološki sadovnjak in štiri manjše njive. Z letom 2018 smo pridobili certifikat za ekološko pridelavo, ki ga kontrolira Inštitut za kontrolo in certifikacijo UM Maribor. Nekaj pridelane zelenjave že prodajamo našemu lokalnemu vrtcu in osnovni šoli, izdelke, ki jih izdelujemo, pa lahko najdete tudi v večih trgovinah z lokalnimi (ekološkimi) izdelki in turističnimi spominki.

Poleg tega vseskozi razvijamo nove ideje kako še doprinesiti k skupnosti. V letu 2018 smo začeli sodelovati tudi z lokalnim Zaposlitvenim centrom Prijlika- zavodom za zaposlovanje in usposabljanje invalidnih oseb, Beltinci.

V letu 2019 smo skupaj z večimi deležniki iz Združena Socialna ekonomija Slovenije odprli trgovino, ki pod blagovno znamko Kupujem odgovorno v središču Ljubljana ponuja lokalne, pravične, naravne, zero waste izdelke. Prav tako sodelujemo z Zadruogo Dobrina iz Maribora, saj ti prodajajo naše izdelke v svoji trgovini, obenem pa jim ob presežkih dostavljamo svežo zelenjavo.

Vsako leto se uspešno prijavljamo na občinski razpis za spodbujanje socialnega podjetništva. V lanskem letu naš zavod oz. socialno podjetje ni zaposlovalo nobenega delavca. V okviru usposabljanja invalidov pa sodelujemo tudi z murskosoboško enoto rehabilitacijskega centra Soča in drugimi organizacijami iz področja zaposlitvene rehabilitacije. Pri izvajanju naših programov obenem intenzivno kooperiramo z nekaterimi lokalnimi društvi, prav tako pa nam pomagajo tudi prostovoljci.

Leta 2020 smo poleg tekočih opravil izvajali še aktivnosti iz dveh projektov:

- S pomočjo inovativnih partnerstev smo adaptirali objekt nekdanje Vrtnarije v Beltincih za namen spodbujanja ekološkega kmetijstva in lokalne oskrbe javnih zavodov z ekološkimi pridelki in izdelki. Naziv operacije je »ZOB - Zelena oaza Beltinec«.

- V okviru Javnega razpisa za spodbujanje projektov socialnega podjetništva v Občini Beltinci smo v letu 2020 nakupili večje količine ekoloških semen. Naziv operacije je bil »Z večanjem ekološke samooskrbe proti posledicam koronavirusa«.

Predstavitev vodstva in pomembnejših organov:

- Sabina Šajher (administracija, koordiniranje zaposlenih in prostovoljcev iz ranljivih skupin)/uni.dipl.soc.del.): je soustanoviteljica zavoda in v zavodu deluje kot zunanja strokovna sodelavka.
- Urška Rous (PR, družabni mediji, delo v administraciji/dipl.psih.): je zunanja sodelavka, v letu 2018 je bila zaposlena v zavodu kot vodja razvojnih programov.
- Tomaž Rous (vodenje projektov, PR, delo v administraciji, delo v medijih, organizacija dogodkov/magister politologije: V zavodu deluje kot zunanji strokovni sodelavec predvsem iz področja priprave projektne dokumentacije in administracije.
- Silvo Pozdrec: soustanovitelj zavoda, zunanji strokovni svetovalec iz področja kmetijstva in agrarne ekonomike.
- Lidija Sreš: večletna sodelavka, vodja aktivnosti na eko vrtu, sadovnjaku in na njivah.

Pregled dejavnosti:

Preko ekološke pridelave hrane, začimb, zelišč, čajev, kozmetičnih izdelkov si prizadevamo zagotoviti čim višjo stopnjo samooskrbe oz. samozadostnosti med občani, hkrati pa promovirati zdrav način življenja in sonaravno kmetovanje. Obenem je sama zasnova koncepta v skladu s prioriteto strateško usmeritvijo razvoja regije in države v prihajajočem obdobju (2014-2020), ki v ospredje postavlja prehod v zeleno gospodarstvo s trajnostno rabo naravnih virov, kjer pa primarni cilj ni zgolj gospodarska rast, ampak je ključen napredek v funkciji povečevanja blaginje in ohranjanja naravnega kapitala. Medgeneracijsko sodelovanje je pri razvoju tovrstne prakse nujno in prinaša številne koristi za vse generacije.

V socialno podjetništvo vključujemo tudi raziskovalno dejavnost, saj je celostno poznavanje vsakega področja prihodnjega delovanja nujni predpogoj, da bo to delovanje v prihodnosti prinašalo zelene rezultate, še posebej pri prizadevanjih v smeri trajnostnega razvoja je predhodno poglobljeno in interdisciplinarno raziskovalno delo nujni predpogoj.

Prav tako stremimo k razvoju socialnega, študijskega in ekološkega turizma ter vzpodbujamo vključevanje kulturne dediščine kot pomembne ekonomske, prostorske, družbene in kulturne kategorije.

Kratek opis gospodarskih, monetarnih, fiskalnih in drugih vplivov na njeno delovanje:

Zavod vsako leto poskuša pridobiti čim več sredstev iz prodaje izdelkov in storitev, delež financiranja pa zagotavljamo tudi iz razpisov, donacij, ipd. Člani vodstvene oz. projektne ekipe skupaj s prostovoljci in zaposlenimi še zmeraj opravljajo večino dela, ki ga je možno opraviti ročno oziroma s čim manj potrebnih sredstev.

Kot socialno podjetje se bomo tudi nadalje prijavljali na razpise za spodbujanje socialnega podjetništva občinsko, regijsko, državno in tudi širše. Z večanjem obsega prodaje pa si v prihodnosti želimo v čim večji meri zmanjšati odstotek odvisnosti od tujih finančnih virov.

2. Cilji, ki smo si jih zastavili ob začetku leta, so v večji meri doseženi.

Zavod za raziskovanje in razvijanje alternativnih praks so.p., Beltinci je lani v prilagojeni obliki nadaljeval svoje zastavljeno poslanstvo socialnega podjetja. Zaradi ukrepov v zvezi s covid-19 so nam namreč žal odpadle številne aktivnosti, ki smo jih predvideli izvesti, podobno kot v prejšnjih letih. Prav tako nekaj časa nismo mogli vršiti direktne prodaje preko stojnic, odpadli so številni poslovni dogodki, sejmi, ipd., kjer bi lahko promovirali in tržili našo dejavnost. Deloma smo zaradi spremenjenih razmer na trgu tako povečali prodajo preko spleta, prav tako pa smo šivali tudi zaščitne maske, ki so nam omogočile nekaj dodatnega zaslužka.

Kot vsako leto ZRIRAP so.p., Beltinci nadgrajuje svoje dejavnosti, pridobiva na prepoznavnosti, realizirali pa smo tudi nove izdelke: namaz iz bučnih semen, bučno marmelado z jabolki, otroški čaj, bučno in sončnično olje, katere smo v nakup ponudili našim strankam in razširili naše prodajne kanale.

3.Svet zavoda se je seznanil z vsebino in potrdil letno poročilo za 2020.